

Anlamsız İkilemelerin Çocuklarda Duygu ve Düşünceleri Aktarmadaki Rolü Bağlamında Çizgi Filmlerde Kullanılabilirliği: Fu-Fu Örneği

Melis TAŞ | 0000-0001-9119-3319 | melistas07@hotmail.com
Alanya Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, Çizgi Film ve Animasyon Bölümü,
Antalya/Türkiye

Uğur BOLAT | 0009-0003-1134-524X | 220028004@alanyauniversity.edu.tr
Alanya Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, Çizgi Film ve Animasyon Bölümü,
Antalya/Türkiye

ROR ID: <https://ror.org/02sbnp08>

Öz

Dil gelişiminde çocuklar, çevrelerinden duydukları sesleri, kelimeleri ve ifadeleri taklit ederek öğrenirler. Bu çalışma, çocukların dil gelişiminde çevrelerinden duydukları sesleri ve ifadeleri taklit ederek öğrenme süreçlerini ele almaktadır. Çocuklar, bazı kelimelerin anlamını tam olarak kavrayamamaları da, ritmik ve melodik yapılarıyla dikkat çeken ‘anlamsız ikilemeler’ kullanarak dil becerilerini geliştirebilmektedirler. Anlamsız ikilemeler, genellikle anlamlı bir bütün oluşturmadığı halde, müzikalite ve tekrar aracılığıyla çocukların dil öğretim süreçlerinde önemli bir rol oynayan ses kombinasyonlarıdır. Örneğin, ‘fu-fu’ gibi ifadeler, belirli bir anlam taşımadıkları için ‘anlamsız’ olarak adlandırılmakta, ancak dil gelişiminde olumlu etkiler yaratabilmektedir. Bu çalışma, anlamsız ikilemelerin çizgi filmlerdeki kullanımını ve çocukların duygusal ifade, dil gelişimi ve yaratıcı düşünme becerileri üzerindeki etkilerini incelemektedir. Anlamsız ikilemelerin çocukların kelime dağarcığını genişlettiği, dilin ritmik yapısını anlamalarına yardımcı olduğu ve yaratıcı düşünme süreçlerini desteklediği ortaya konulmaktadır. Ayrıca, bu ikilemelerin çocukların duygusal ifadelerini güçlendirdiği ve duygusal durumlarını daha etkili bir şekilde iletmelerine olanak tanıdığı vurgulanmaktadır. Çizgi filmlerde bu tür ikilemelerin kullanılması, çocukların dil ve duygusal gelişimine önemli katkılar sağladığı görülmektedir. Araştırma, dünya genelinde gerçekleştirilen çeşitli dilbilimsel ve psikolojik çalışmalara dayanmaktadır ve anlamsız ikilemelerin çocukların algı ve iletişim becerilerini geliştirmedeki etkilerini kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Bu araştırmanın metodolojisi, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan belge analizi üzerine kurulmuştur. Belge analizi, mevcut dokümanlar ve materyallerin sistematik bir şekilde incelenmesi yoluyla bilgi toplama sürecini kapsamaktadır. Araştırmanın evreni, ‘çocuklarda dil gelişimi’ ve ‘işitsel ve görsel iletişim araçları’ olarak belirlenmiş; bu çerçevede örneklem olarak ‘anlamsız ikilemeler’ ve ‘çizgi filmler’ seçilmiştir. Bu yöntem sayesinde, çocukların dil gelişiminde anlamsız ikilemelerin rolü ve çizgi filmlerdeki dil

kullanımının etkileri derinlemesine incelenmiş, mevcut literatürle zenginleştirilmiştir. Böylelikle, çocukların dil becerilerinin gelişimindeki dinamikler ve iletişim araçlarının etkileri ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler

Çizgi Film - Animasyon, Anlamsız İkilemeler, Dil Gelişimi, Duygusal İfade

Atıf Bilgisi

Taş, Melis; Bolat Uğur. (2025). Anlamsız İkilemelerin Çocuklarda Duygu ve Düşünceleri Aktarmadaki Rolü Bağlamında Çizgi Filmlerde Kullanılabilirliği: Fu-Fu Örneği. Türkiye Medya Akademisi Dergisi Sayı: 10 (Eylül 2025), 40-67. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17203907>

Geliş Tarihi	08.08.2025
Kabul Tarihi	17.09.2025
Yayın Tarihi	28.09.2025
Değerlendirme	İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körleme
Etik Beyan	Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.
Yazar Katkıları	Yazar-1 (%50), Yazar-2 (%50)
Etik Komite Onayı	Çalışma Etik izin belgesi gerektirmemektedir.
Benzerlik Taraması	Yapıldı – Turnitin
Etik Bildirim	admin@turkiyemedyaakademisi.com
Çıkar Çatışması	Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.
Finansman	Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.
Telif Hakkı & Lisans	Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmaları CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.

The Usability of Meaningless Reduplications in Cartoons in the Context of Their Role in Conveying Emotions and Thoughts in Children: The Fu-Fu Example

Melis TAŞ | 0000-0001-9119-3319 | melistas07@hotmail.com
Alanya Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, Çizgi Film ve Animasyon Bölümü,
Antalya/Türkiye

Uğur BOLAT | 0009-0003-1134-524X | 220028004@alanyauniversity.edu.tr
Alanya Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, Çizgi Film ve Animasyon Bölümü,
Antalya/Türkiye

ROR ID: <https://ror.org/02sbnnp08>

Abstract

In language development, children learn by imitating the sounds, words, and expressions they hear in their environment. This study examines the processes by which children learn by imitating the sounds and expressions they hear in their environment during language development. Even though children may not fully grasp the meaning of some words, they can develop their language skills by using 'meaningless reduplications', which are notable for their rhythmic and melodic structure. Meaningless reduplications are sound combinations that, while generally not meaningful, play a significant role in children's language learning processes through musicality and repetition. For example, expressions like 'fu-fu' are called 'meaningless reduplications' because they lack a specific meaning, yet they can have positive effects on language development. This study examines the use of nonsensical doublings in cartoons and their effects on children's emotional expression, language development, and creative thinking skills. It has been demonstrated that nonsensical doublings expand children's vocabulary, help them understand the rhythmic structure of language, and support creative thinking processes. It is also emphasized that these doublings strengthen children's emotional expressions and enable them to communicate their emotional states more effectively. It is clear that the use of such doublings in cartoons significantly contributes to children's language and emotional development. The research, based on various linguistic and psychological studies conducted worldwide, comprehensively examines the effects of nonsensical doublings on developing children's perception and communication skills. The methodology of this research is based on document analysis, a qualitative research method. Document analysis involves the process of gathering information through the systematic examination of existing documents and materials. The research population was determined as 'language development in children' and 'auditory and visual communication tools', and within this framework, 'meaningless reduplications' and 'cartoons' were selected as samples. This method allows for an in-depth examination of the role of meaningless reduplications in children's language development and the effects of language use in cartoons, enriched by existing literature. Thus, the dynamics

of children's language development and the effects of communication tools are revealed.

Keywords

Cartoon-Animation, Meaningless Dilemmas, Language Development, Emotional Expression

Citation

Taş, Melis; Bolat Uğur. (2025). The Usability of Meaningless Reduplications in Cartoons in the Context of Their Role in Conveying Emotions and Thoughts in Children: The Fu-Fu Example. Journal of Türkiye Media Academy. Issue: 10 (September 2025), 40-67. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17203907>

Date of Submission	08.08.2025
Date of Acceptance	17.09.2025
Date of Publication	28.09.2025
Peer-Review	Double anonymized - Two External
Ethical Statement	It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited.
Author Contribution	Author-1 (50%), Author-2 (50%)
Ethical Approval	The work does not require an ethical approval certificate.
Plagiarism Checks	Yes - Turnitin
Conflicts of Interest	The author(s) has no conflict of interest to declare.
Complaints	admin@turkiyemediyakaademisi.com
Grant Support	The author(s) acknowledge that they received no external funding in support of this research.
Copyright & License	Authors publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the CC BY-NC 4.0 .

Giriş

Günümüzde, bilgi çağı olarak adlandırılan 21. yüzyıl, teknoloji alanında önemli bir gelişim göstermektedir. İlerleyen teknolojiler, insanlar için vazgeçilmez bir unsur haline gelmiştir. Bilgisayarlar ve iletişim teknolojilerindeki yenilikler, öğretim anlayışında köklü değişikliklere yol açmaktadır. Bu değişimle birlikte eğitim ve öğretimde yeni teknik ve yöntemlerin kullanımı artmaktadır. Bilgi çağında, bilgisayar donanımları, internet teknolojileri, çoklu ortam araçları ve ses-görüntü gibi modern teknolojiler, eğitim ve öğretim süreçlerinde önemli bir yer edinmiş ve yeni kavramlar oluşturmuştur.

Eğitim-öğretim sürecinde klasik yöntemlerin istenilen hedeflere ulaşmayı ve bilginin kalıcılığını sağlamakta zorluk yaşanması, eğitim bilimcilerini yeni yöntemler geliştirmeye yönlendirmiştir. 'Bilgi çağı' olarak adlandırılan günümüzde, geleneksel öğretim-öğrenme süreçleri, diğer sektörlere kıyasla eğitim alanında teknolojinin imkanlarından uzun bir süre yararlanamamıştır. Ancak daha sonra teknolojinin sunduğu yeniliklerin faydaları keşfedilmiş ve eğitim alanı bu yeniliklere kapılarını açmıştır. Eğitim ve teknoloji, bireylerin gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır. Gün geçtikçe artan bilgi miktarı, bu bilgiyi hızlı ve doğru bir şekilde edinme gereksinimini beraberinde getirmiştir. Bu durum, bireyleri yeni öğretim yöntemleri geliştirmeye yönlendirmiştir (Taş, 2016, s. 139). Eğitim-öğretim sürecinden önce, daha konuşmaya yeni başlayan bir çocuk için çizgi film, renkli ve hareketli görsellerin, eğlenceli hikayelerin ve karakterlerin yer aldığı bir hayal evrenidir.

Çizgi film ve animasyonlar, eğitimde etkili birer araç olarak ön plana çıkmaktadır. Bu tür içerikler, çocukların dikkatini çekerek eğlenceli bir şekilde öğrenmelerine yardımcı olur. Görsel ve işitsel unsurları bir araya getirerek öğrenme süreçlerini daha çekici ve etkileşimli hale getirirler. Animasyonlar sayesinde çocuklar, karmaşık kavramları daha kolay anlayabilir ve bilgileri eğlenceli bir şekilde içselleştirebilir. Çizgi filmler, basit dil kullanımı ve tekrarlayan ifadelerle çocukların kelime dağarcığını genişletir, dinleme becerilerini geliştirir ve duygusal ifadelerini anlamalarına katkı sağlar. Ayrıca, sosyal etkileşim ve empati geliştirme açısından da önemli bir rol oynar. Duygusal ifadeleri ve hikaye anlatımını kullanarak öğrenilen bilgilerin kalıcılığını artırır ve öğrencilerin dikkatini çeker.

Bu nedenle, çizgi film ve animasyonlar, modern eğitim yöntemlerinin vazgeçilmez unsurları haline gelmiştir. Özellikle okul öncesi çocuklar, bu içeriklerin eğitim süreçlerinden önemli ölçüde etkilenmektedir. Bu yaş grubundaki çocuklar, görsel ve işitsel içeriklerle öğrenme konusunda daha duyarlıdır; bu nedenle animasyonlar onların dikkatini çeker ve öğrenme motivasyonlarını artırır. Çizgi film ve animasyonlar, çocukların dil becerilerini geliştirmelerine, sosyal ve duygusal anlayışlarını güçlendirmelerine yardımcı olurken, aynı zamanda hayal güçlerini ve yaratıcılıklarını da teşvik eder.

Bu süreçte çocuklar, aktif katılımcılar olarak hikaye anlatımına dahil olurlar ve karakterlerle empati kurarak duygusal gelişimlerini desteklerler. Bu etkileşim, çocukların sosyal becerilerini pekiştirirken dil gelişimini de olumlu yönde etkiler. Sonuç olarak, okul öncesi dönemdeki çocuklar, bu görsel araçlarla zenginleştirilmiş eğitim deneyimlerinin bir parçası olarak öğrenme süreçlerine aktif bir şekilde katılmaktadır.

Çizgi filmler, çocukların dil gelişimi, duygusal ifade ve yaratıcı düşünme becerileri üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Bu yapımlar, çocukların dil becerilerini geliştirmelerine ve duygusal ifadelerini güçlendirmelerine katkıda bulunan önemli bir

araçtır (Yetim ve Sarıçam, 2016, s. 341-366). Duygusal ifade, çocukların sosyal ve duygusal gelişiminde kritik bir öneme sahiptir. Çocuklar, duygu durumlarını ifade etmek için sıklıkla anlamsız ikilemeler kullanır. Anlamsız ikilemeler, çocukların karmaşık duygu durumlarını basit ve anlaşılır bir şekilde ifade etmelerine yardımcı olarak, duygusal ifadelerini güçlendirmektedir (Timur, 2008, s. 2). Bu nedenle, anlamsız ikilemeler, çocukların hem dil gelişimini hem de duygusal ifade becerilerini destekleyen önemli bir kaynak olarak öne çıkmaktadır.

Anlamsız ikilemelerin çizgi filmlerde kullanılması, çocukların bu unsurları daha iyi anlamalarına ve duygu durumlarını ifade etmelerine yardımcı olur. Bu tür ikilemeler, çizgi filmlerin eğlenceli ve öğretici yönlerini pekiştirir. Çocuklar, çizgi filmler aracılığıyla yeni kelimeler öğrenir ve duygusal durumlarını ifade etmeyi, sosyal etkileşimlerde bulunmayı keşfederler. Bu bağlamda, 'fu-fu' gibi anlamsız ikilemelerin çocukların duygu durumlarını ve düşüncelerini aktarmada nasıl kullanılabileceği önemli bir araştırma konusu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan belge analizleri kullanılmıştır. Belge analizleri, mevcut dokümanlar, raporlar ve diğer materyallerin sistematik bir şekilde incelenmesi yoluyla bilgi toplama sürecini içermektedir. Bu yöntem, araştırma konusuyla ilgili daha önceki çalışmaların ve yayınların değerlendirilmesini sağlamakta, böylece mevcut literatüre katkıda bulunma olanağı sunmaktadır.

Bu çalışma, evren olarak 'çocuklarda dil gelişimi' konusunu ele almakta ve bu kapsamda örneklem olarak 'anlamsız ikilemeleri' incelemektedir. Belge analizi yöntemi kullanılarak, çocukların dil becerilerinin gelişiminde anlamsız ikilemelerin rolü araştırılmaktadır. Ayrıca, ikinci bir evren olarak 'işitsel ve görsel iletişim araçları' belirlenmiş olup, bu evren çerçevesinde 'çizgi filmler' örneklem olarak seçilmiştir. Bu bağlamda, çizgi filmlerde yer alan dil kullanımının çocukların dil gelişimindeki etkileri ve anlamsız ikilemelerin rolü detaylı bir şekilde incelenmektedir. Belge analizi yöntemi sayesinde, bu iki evren ve örneklem arasındaki ilişki derinlemesine değerlendirilmekte, çocukların dil gelişiminde çizgi filmlerin ve anlamsız ikilemelerin etkileri ortaya konulmaktadır. Bu çalışma kapsamında, çocukların çizgi filmler aracılığıyla anlamsız ikilemeleri nasıl kullandıkları ve bu yapıların duygusal-dilsel gelişime doğrudan etkisi, mevcut literatürde yer alan çalışmaların derlenmesiyle analiz edilmiştir. Belge analizi yöntemi kullanılarak, çeşitli araştırmalardan elde edilen veriler sistematik bir şekilde incelenmiş ve çocukların çizgi filmlerde karşılaştıkları anlamsız ikilemelerin dil gelişimindeki rolü üzerinde durulmuştur. Çizgi filmlerdeki dil kullanımı, çocukların bilişsel süreçlerine ve duygusal yanıtlarına etkisi açısından değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular, çocukların bu dil yapılarını nasıl benimsediklerini ve bu yapıların dil gelişiminde nasıl bir araç olarak kullanıldığını ortaya koymaktadır.

1. Çizgi Film Kavramı

Çizgi film, genellikle çizimlerle veya animasyon teknikleriyle oluşturulan, hareketli görüntüler aracılığıyla hikaye anlatan bir sanat dalıdır. Bu tür, izleyicilere eğlence sunmanın yanı sıra eğitici ve öğretici içerikler de barındırabilir. Çizgi filmler, genellikle çocuklar için tasarlanmış olsa da, farklı yaş gruplarına hitap eden birçok türü bulunmaktadır.

Çizgi film, hareket yanılması oluşturmak için ardışık görüntülerin belirli bir hızda gösterilmesiyle üretilen bir anlatım biçimidir. Geleneksel el çizimleri, bilgisayar animasyonları veya stop motion gibi tekniklerle üretilebilir (Wells, 2002, s. 13).

Eğlence, eğitim ve reklam gibi farklı amaçlarla kullanılan çizgi filmler, geniş bir izleyici kitlesine hitap eder.

Can'a (1996, s. 3) göre, 'canlandırma' ve 'canlandırma filmi' konularındaki tanımı; tek kare çekebilen bir alıcı ile hareketlerin analiz edilmiş pozlarının çizildiği resimler veya hareketsiz nesnelerin gösterim sırasında hareket duygusu yaratacak şekilde yeniden düzenlenmesi süreci 'animasyon' (canlandırma) olarak adlandırılmakta, bu teknikle oluşturulan filmler ise 'canlandırma filmi' olarak nitelendirilmektedir.

Çizgi filmlerin tarihi, bu sanat dalının gelişimiyle birlikte toplumsal ve teknolojik değişimlerin de bir yansımasını taşır. İlk başlarda basit çizimlerle oluşturulan kısa animasyonlar, zamanla daha karmaşık hikaye anlatımına ve karakter gelişimine evrildi. Bu geçiş, hem sanatın evrimi hem de izleyici kitlesinin beklentilerindeki değişimle yakından ilişkilidir. Çizgi filmlerin bu tarihsel yolculuğu, onların kültürel ve eğitsel önemini de pekiştirmiştir.

Çizgi film tarihi, 19. yüzyıldaki optik oyuncaklarla başlamaktadır. Modern anlamda ilk çizgi film, Émile Cohl'un 1908 yılında yarattığı 'Fantasmagorie' adlı eseridir. 1928 yılında Walt Disney'in 'Steamboat Willie' filmi, sesli animasyonun öncüsü olarak kabul edilmektedir. 1960'larda televizyon animasyonlarının yaygınlaşmasıyla birlikte, bu alandaki üretim artmıştır. 1990'lardan itibaren Pixar ve DreamWorks gibi stüdyolar, dijital animasyon teknolojileri kullanarak sektörü köklü bir şekilde dönüştürmüştür. Bu gelişmeler, çizgi filmlerin hem içerik hem de teknik açıdan çeşitlenmesini sağlamıştır (Crafton, 1993, s. 65-67). Zamanla, Disney ve diğer stüdyolar karakterler ve hikayeler geliştirerek çizgi film endüstrisini şekillendirdiler. 1930'larda ve 1940'larda 'Looney Tunes' ve 'Merrie Melodies' gibi serilerle birlikte, çizgi film kültürü daha da yaygınlaştı.

Furniss'e (2016, s. 73) göre, çizgi filmler üretim tekniklerine göre üç ana türe ayrılmaktadır. İlk olarak, Klasik Animasyon (2D), geleneksel el çizimi veya dijital ortamda oluşturulan iki boyutlu animasyonları kapsamaktadır. Bu tür, karakterlerin ve sahnelerin iki boyutlu yüzeylerde canlandırılmasıyla ortaya çıkar. İkinci tür olan Bilgisayar Animasyonu (3D), dijital ortamda üretilen üç boyutlu animasyonları ifade eder ve bu teknik, daha gerçekçi görseller elde edilmesine olanak tanır. Üçüncü olarak, Stop Motion tekniği, fiziksel nesnelerin kare kare hareket ettirilerek canlandırılmasıyla oluşturulan animasyonları içermektedir. Bu yöntem, nesnelerin her bir pozisyonunun ayrı ayrı çekilmesiyle bir araya getirilerek dinamik bir hareket illüzyonu yaratır. Bu üç tür, çizgi film endüstrisinde farklı estetik ve anlatım biçimleri sunarak geniş bir izleyici kitlesine hitap etmektedir.

Günümüzde, teknolojinin ilerlemesiyle birlikte çizgi film yapımında önemli değişimler yaşanmıştır. Bilgisayar animasyonu, geleneksel çizim tekniklerini geride bırakarak daha gerçekçi ve detaylı görseller üretmeyi mümkün kılmıştır. Pixar'ın 1995'teki 'Oyuncak Hikayesi' filmi, tamamen bilgisayar ortamında üretilen ilk uzun metrajlı animasyon olarak bu dönüşümün mihenk taşlarından biri olmuştur. Bu film, hem teknik hem de hikaye anlatımında yeni bir dönemin başlangıcını simgeler. Bu dönüşümün önemli itici güçlerinden biri, gerçek zamanlı render olanakları ve sanal üretim tekniklerinin artan yaygınlığıdır.

Sonraki yıllarda, 3D animasyonun yaygınlaşmasıyla birlikte 'Shrek', 'Kayıp Balık Nemo' ve 'Buzlar Kraliçesi' gibi filmler, çocuklar ve aileler arasında büyük ilgi görerek çizgi film türünü daha da çeşitlendirmiştir. Aynı zamanda, hibrit animasyon teknikleri de popülerlik kazanmış; gerçek görüntülerin ve animasyonun bir arada kullanıldığı 'Space Jam' ve 'The Liberator' gibi filmler, izleyicilere farklı deneyimler sunmuştur. Teknolojik olarak, televizyon prodüksiyonlarında 3D animasyon kullanımı, klasik

animasyon ve 2D grafiklerin ötesine geçerek daha dinamik, derinlik algısı yüksek ve atmosferik imkanlar sunmaktadır. 3D animasyonun etkisi, psikolojik ve sistematik boyutlar açısından da önem taşımaktadır. Özellikle animasyonun izleyicinin görsel algısı üzerindeki etkisi, dikkati, algılama yoğunluğu ve sahne dinamiği gibi unsurlar üzerinden yapılan incelemelerle desteklenmektedir.

Yeni türler arasında, internet ve dijital platformların etkisiyle ortaya çıkan kısa animasyonlar ve web dizileri dikkat çekmektedir. 'Adventure Time' ve 'Steven Universe' gibi seriler, yenilikçi hikaye yapıları ve karakter derinlikleriyle genç izleyicilere hitap etmektedir. Bu gelişmeler, çizgi filmin evrimini hızlandırmış ve onu daha geniş bir izleyici kitlesine ulaştırarak kültürel ve sosyal mesajların iletilmesinde etkili bir araç haline getirmiştir. Çizgi film, artık sadece bir eğlence aracı değil, aynı zamanda toplumsal konuları ele alan ve eleştiren bir ifade biçimi olarak da kendine yer bulmaktadır.

Çocuklar, dünyayı keşfettikleri erken yaşlarda çeşitli medya araçlarıyla etkileşimde bulunurlar ve bu süreçte çizgi filmler önemli bir yer tutar. Renkli görselleri, eğlenceli karakterleri ve yaratıcı hikaye anlatımlarıyla çizgi filmler, çocukların dikkatini çekmekte ve hayal güçlerini geliştirmektedir. Bu yapımlar, yalnızca eğlence sunmakla kalmayıp, aynı zamanda çocukların sosyal, duygusal ve bilişsel gelişimlerine de katkıda bulunmaktadır. İzledikleri çizgi filmler aracılığıyla çocuklar, farklı duyguları deneyimleme, sosyal ilişkileri anlama ve dil becerilerini geliştirme fırsatı bulurlar. Dolayısıyla, çizgi film ve çocuk ilişkisi, eğlence ve öğrenmenin birleştiği önemli bir alan olarak öne çıkmaktadır.

Çizgi filmler, çocukların dil becerilerini geliştirmelerine, problem çözme yeteneklerini artırmalarına ve empati kurma becerilerini güçlendirmelerine katkıda bulunabilir. Eğlenceli ve renkli içerikleri sayesinde çocukların dikkatini çekerek öğrenmeyi kolaylaştırır. Aynı zamanda, çizgi filmler çocukların hayal gücünü zenginleştirir ve yaratıcı düşünme becerilerini destekler. Sonuç olarak, çizgi filmler, çocukların dünyayı anlamalarına ve kendilerini ifade etmelerine yardımcı olan önemli bir araçtır.

2. Çocuk ve Dil Gelişimi

Çocukların dil gelişimi, bilişsel yeteneklerini, sosyal etkileşimlerini ve duygusal ifadelerini şekillendiren temel bir süreçtir. Bebeklerin doğuştan dil kullanma ve konuşma yeteneği ile dünyaya geldiği söylenebilir ve dil kurallarını öğrenme konusunda doğal bir eğilim gösterirler. Ancak, çocukların çevresinde yeterli konuşma olmadığı durumlarda bu yeteneklerini etkili bir şekilde geliştirmeleri mümkün değildir. Özellikle dil öğrenimi, büyük oranda taklit yoluyla gerçekleştiği için, sosyal etkileşimin eksikliği çocukların konuşma becerilerinin olgunlaşmasını engeller. Bu nedenle, dil gelişimi için sürekli ve etkileşimli bir iletişim ortamının sağlanması kritik öneme sahiptir (İlhan, 2005, s. 155-160).

Çocuğun dünyaya gelmesiyle birlikte gelişim süreçleri başlamaktadır. Dil öğrenimi ve gelişimi üzerine yürütülen araştırmalar, çocukların her yaş döneminde bu sürecin farklı özellikler sergilediğini göstermektedir. Bu farklılıkları anlamak için, çocuklarda dil gelişimini etkileyen çeşitli faktörler incelenmelidir. Bu faktörler arasında bireysel gelişim ve öğrenme stilleri, sosyo-ekonomik durum, kardeş sahibi olma durumu, cinsiyet farklılıkları, zeka düzeyi ve çok dilli olma durumu yer almaktadır. Bu unsurlar, çocukların dil becerilerinin nasıl şekillendiğini anlamada kritik bir rol oynamaktadır (Temizyürek, 2007, s. 169-176).

Dil gelişimi, çocukların çevreleriyle iletişim kurmalarını sağlayan temel bir bilişsel süreçtir. Bu süreç, doğumdan itibaren başlar ve çocukluk boyunca devam eder. İlk dil gelişimi, bebeklerin doğdukları andan itibaren duydukları seslere tepki vermesiyle başlar. İlk aylarda agulama ve çeşitli sesler çıkarma görülürken, yaklaşık 12. ay civarında ilk kelimeler üretilir.

Dil gelişimi genellikle dört temel aşamada incelenir. İlk aşama olan ön-dil dönemi (0-12 ay), bebeklerin sesleri taklit ettiği ve çevrelerindeki dilsel uyarıcıları algıladığı dönemdir. İkinci aşama olan tek sözcük dönemi (12-18 ay), çocukların tek kelimelerle isteklerini ifade ettiği aşamadır. Üçüncü aşama telgrafik konuşma dönemi (18-24 ay) olup, burada iki veya üç kelimelik kısa cümleler kullanılır. Dördüncü aşama ise gelişmiş dil dönemidir (2 yaş ve sonrası); bu evrede gramer kurallarının öğrenildiği ve kelime dağarcığının hızla arttığı gözlemlenir (Vygotsky, 1978, s. 11).

3-4 yaş arası benmerkezci konuşmaların yoğunlaştığı bir dönemdir ve çocukların dil gelişimi dikkatle izlenmelidir. 4-5 yaş döneminde, konuşma becerilerinde belirgin bir düzelme gözlemlenir; çocuklar tekerlemelere ilgi duyarlar. 5-6 yaşlarında ise benmerkezci dil kullanımından uzaklaşarak öğrenme amaçlı sorular sormaya başlarlar. Bu dönemde, cinsiyet farklılıklarının farkına vararak sebep-sonuç ilişkilerini kavramaya yönelik sürekli sorular sormaya yönelirler (Temizyürek, 2007, s. 169-176).

Kelime sayısı, 2 ve 5 yaşları arasında hızla artar; bu dönemde çocuk ortalama 50 kelime bilmektedir. 3 yaşında bu sayı yaklaşık 1000'e, 5 yaşında ise 2000'e ulaşır. Bu süreçte çevre ile etkileşimin artması, çocukların dil becerilerinin gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır (Çakır, 2013, s. 122).

Dil gelişimi, çevresiyle kurduğu iletişim aracılığıyla, bilişsel süreçler, taklit veya model alma gibi yöntemlerle kazanılır. Çocuk, sosyal etmenler ve etkileşimler sayesinde dil becerilerini geliştirir. Bu süreç, belirli evreler ve zaman içinde kazanılan kurallara bütünü olarak tanımlanabilir. 'Biyolojik donanım', dil gelişiminde bireyin sahip olduğu genetik ve nörolojik özellikleri ifade eder. Bu kavram, dil öğrenimini mümkün kılan fiziksel ve biyolojik altyapıyı içerir. Beyin yapısı, sinirsel gelişim, duyuşsal algı ve genetik faktörler biyolojik altyapıyı oluşturmaktadır. İnsan beyni, dil öğrenimine uygun olarak evrimleşmiş bir yapı sergilemektedir ve dilin üretimi ile anlama süreçlerinde kritik roller oynar.

Diğer yandan, dil gelişimini yalnızca biyolojik bir donanım olarak tanımlamak yeterli değildir. Dil, hem biyolojik temellerle hem de sosyal kazanımlarla ilişkili karmaşık bir süreçtir. Bu nedenle, dilin gelişimi, bireyin çevresiyle etkileşimini ve sosyal deneyimlerini de göz önünde bulundurmaya gerektirir. Bu bağlamda, dilin gelişiminde çevresel faktörlerin etkisi kadar biyolojik faktörlerin de önemli olduğu vurgulanmalıdır (Dağabakan & Dağabakan, 2007, s. 3).

Sağlıklı çocukların bedensel gelişim sürecini etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Bu faktörler arasında kalıtım, beslenme ve çevresel etmenler en belirleyici olanlardır. Kalıtım, çocukların genetik yapısı aracılığıyla bedensel özelliklerini belirlerken, beslenme ise fiziksel sağlığın temelini oluşturur. Çeşitli besin öğeleri, büyüme ve gelişme süreçlerini desteklerken, çevresel faktörler de çocuğun sağlıklı bir gelişim göstermesinde kritik bir rol oynamaktadır. Zihinsel gelişim açısından, kalıtsal özelliklerin yanı sıra çocuğun çevresiyle kuracağı sağlıklı iletişim, ailenin olumlu yaklaşımı, içinde bulunduğu kültürel ortam ve alacağı kaliteli eğitim de büyük önem taşımaktadır. İyi bir iletişim, çocuğun duygusal ve sosyal becerilerinin gelişimine katkıda bulunurken, aile desteği ve uygun eğitim ortamları, zihinsel gelişimin temel taşlarını oluşturmaktadır. Dolayısıyla, çocukların hem bedensel hem de zihinsel

gelişimlerini desteklemek için bu faktörlerin dikkate alınması gerekmektedir (Temizyürek, 2007, s. 169-176)

Dil, iletişimin sürekli olarak gerçekleştiği ortamlarda gelişim gösterir. Çocuk, dili diğer bireylerle kurduğu ilişkiler aracılığıyla öğrenir ve bu süreçte dil, öğrenme için temel bir araç haline gelir. Konuşma, ses üretiminin yanı sıra ses tonunun, kalitesinin, ritminin ve kelime hazinesinin gelişiminden oluşan bir bütündür. Öte yandan, dil, başkalarını anlamak ve onlarla etkili iletişim kurmak amacıyla düşünce ve kelimelerin gramatik açıdan düzgün bir şekilde bir araya getirilmesini gerektiren daha karmaşık bir süreçtir. Bu iki süreç, çocukların sosyal etkileşimlerini zenginleştirirken, dil becerilerinin de gelişmesine katkıda bulunur (Gönen & Arı, 1988, s. 21).

Çocukların öğrenip kullanacağı ilk dil, ait oldukları ırk ya da milletle doğrudan bağlantılı değildir. Aksine, çocuklar doğdukları toplumun dilini benimser ve bu dili kullanma yoluna giderler. Örneğin, bir Türk ailenin çocuğu Almanya'da doğup ebeveynleri Almanca konuşuyorsa, öğrenip kullanacağı dil Almanca olacaktır. Bu durum, çocuğun ilk kullandığı dili belirleyen faktörün, içinde bulunduğu ve iletişim kurduğu toplum olduğunu göstermektedir; dolayısıyla, çocuğun dil gelişimi üzerinde etkili olan unsur, ait olduğu millet değil, sosyal çevresidir. Aynı millete mensup bireyler ve o millete ait farklı coğrafi bölgelerde yaşayan gruplar, mutlaka benzer bir dil yapısı kullanmazlar. Ortak tarih boyunca, aynı kökenlerden gelen yazı dilleri zamanla, bir ağacın dalları ve kökleri gibi ayrılıp lehçe, şive ve ağız farklılıklarına yol açar. Çocuklar, öncelikle bulundukları toplumun ses özelliklerini ve söyleme biçimlerini öğrenirler. Farklı ses ve söylem özelliklerine sahip topluluklarda yaşayan çocuklar da, kendi topluluklarının dil özelliklerini anlayarak kullanmayı tercih ederler. Bu durum, dilin sosyal ve kültürel bağlamda nasıl şekillendiğini açıkça ortaya koymaktadır (İlhan, 2005, s. 157).

Vygotsky'ye (1978, s. 11-14) göre sosyo-kültürel kuram, dilin toplumsal etkileşimler aracılığıyla öğrenildiğini vurgular. Bu kuram, dilin yalnızca bireysel bir süreç değil, aynı zamanda sosyal bir etkileşim ürünü olduğunu ifade eder. Bu bağlamda, anlamsız ikilemeler, özellikle yetişkin-çocuk etkileşimlerinde önemli bir rol oynar. Yetişkinler, çocukların dikkatini çekmek ve duygusal bağ kurmak amacıyla ritmik tekrarlar kullanarak dilin sosyal boyutunu güçlendirir. Anlamsız ikilemelerin bu etkileşimlerde sıkça görülmesi, Vygotsky'nin dilin öğrenimindeki sosyo-kültürel boyutunu destekler.

Piaget'nin (1959, s. 11) bilişsel gelişim yaklaşımı ise çocukların sembolik düşünme yeteneklerini ve bilişsel şemalar oluşturma süreçlerini ele alır. Bu yaklaşım, çocukların dil gelişiminde tekrar ve oyun mekanizmalarının önemini vurgular. Anlamsız ikilemeler, çocukların sembolik oyun oynamasına ve bilişsel şemalar oluşturmalarına yardımcı olur. Bu tür tekrarlar, çocukların düşüncelerini organize etmelerine ve kavramsal kategoriler arasında bağlantılar kurmalarına katkı sağlar. Böylece, Piaget'nin kuramı ile anlamsız ikilemeler arasında bir ilişki kurulmuş olur; çünkü bu ikilemeler çocukların bilişsel süreçlerini destekleyen bir araç görevi görür.

Tomasello'nun (2003, s. 2) kullanım temelli dil edinim yaklaşımı, dil öğrenimini tekrarlanan kalıplar aracılığıyla açıklar. Bu bağlamda, anlamsız ikilemelerin tekrar yapısı, çocukların dilin yapısını anlamalarını kolaylaştıran bir araçtır. Tekrarlar, çocukların hem sözdizimsel kalıpları hem de iletişimsel işlevleri sezgisel bir şekilde öğrenmelerine olanak tanır. Dolayısıyla, Tomasello'nun yaklaşımı, anlamsız ikilemelerin çocukların dil edinim süreçlerinde nasıl bir rol oynadığını anlamak için önemli bir çerçeve sunar.

Sonuç olarak üç kuramın birlikte incelenmesi, anlamsız ikilemelerin dil gelişimi ve bilişsel yapıların oluşumundaki kritik rolünü daha belirgin hale getirir ve bu kavramlar arasındaki bağı güçlendirir. Bu bağlamda, dil gelişimi, bireyin sosyal etkileşimleri ve çevresel faktörlerle şekillenen öğrenme sürecinin önemli bir parçası olarak karşımıza çıkar; aynı zamanda bilişsel ve kültürel dinamiklerin de etkileşimde bulunduğu çok boyutlu bir süreçtir. Sosyal etkileşimler, bilişsel süreçler ve dil kalıplarının tekrarları, çocukların dil öğreniminde önemli bir bütünlük oluşturur. Bu nedenle, anlamsız ikilemelerin incelenmesi, bu kuramların sunduğu perspektifler doğrultusunda daha derin bir anlama katkıda bulunabilir.

Küçük çocukluk dönemi, dil ve konuşmanın en hızlı geliştiği dönemdir. Bu süreçte, okul öncesi eğitim programları, çocuğun alıcı ve ifade edici dil gelişimini desteklemek amacıyla resimli çocuk kitaplarına önemli bir yer ayırmaktadır. Dilin etkin kullanımı için kaynak olarak sunulan şiirler ve şarkılar, çocuklara sözlü dil becerilerini geliştirme fırsatı sunar. Çocuklar, çevrelerindeki bireylerle etkileşimde bulunarak, nesne ve olaylar hakkında konuşarak, kitap okuyarak ve oyun oynayarak dil öğrenirler. Dinleme, öğrenmenin etkili yollarından biri olmakla birlikte, çocuklara amaca uygun dinleme becerilerinin kazandırılması önemlidir (Gönen & Arı, 1988, s. 21).

Öğrenme, bireyin yaşamı boyunca edindiği deneyimlerle davranış ve düşüncelerinde kalıcı değişiklikler meydana getiren bir süreçtir. Bu süreç, bireyin çeşitli dilleri konuşmayı, alışkanlıklar kazanmayı ve tutumlar geliştirmeyi öğrenmesi gibi farklı ürünler üretir. Öğrenme, fiziksel, bilişsel, sosyal, psikolojik ve dil gibi çok sayıda değişkenin etkileşimi sonucunda gerçekleşir ve hem olumlu hem de olumsuz davranışları kapsar. Öğretimin temel amacı, birey ve toplum için gerekli bilgi, beceri ve değerleri kazandırmaktır; bu nedenle öğretim sürecinin nasıl yapılandırılacağı oldukça önemlidir. Öğrenme, çok boyutlu ve sürekli bir süreç niteliği taşır; belirli bir coğrafi bölgede yaşayan bireylerin benzer tutumlar benimsemesi, o bölgede kültürel birikimlerin oluşmasına önemli katkılarda bulunur (Aydın, 2000, s. 186).

Öğretme kavramı, eğitim ve öğretim terimleriyle sıkça karıştırılmakta ve çoğu zaman eş anlamlı olarak kullanılsa da, bu kavramlar farklıdır. Eğitim, bireyin davranışlarının değişimini ifade ederken, öğretme bu değişimlerin belirli bir plan ve program çerçevesinde okul ortamında gerçekleştirilmesi sürecini kapsar. Eğitim, bireyin yaşamının her anında ve her yerde, yaşam boyu süren bir süreçtir; buna karşın öğretim, genellikle belirli programlar dahilinde faaliyet gösteren kurumlar ve okullar aracılığıyla gerçekleştirilmektedir (Demirel, 2004, s. 9). Bu ayrım, eğitim sistemlerinin etkinliğini ve öğretim yöntemlerinin geliştirilmesini anlamak açısından kritik bir öneme sahiptir.

Çocuklarda dil gelişimi doğumla başlar ve erken yaşlarda hızlanarak devam eder. Bu süreçte çevresel faktörler, ebeveyn desteği ve sosyal etkileşimler belirleyici bir rol oynar.

Çocuğun gelişiminde dilin önemi üzerine yapılan genellemeler, çocukların dil ediniminin yalnızca kelime hazinesinin artışıyla sınırlı kalmayıp, aynı zamanda onların düşünsel ve sosyal yapılarının da gelişmesine katkı sağladığını göstermektedir. Çocuklarda dil gelişimi üzerine yapılan araştırmalar, bu süreçte ortaya çıkan kuramsal bilgilerin bir bütünü oluşturarak, çocukların dil gelişimine dair çeşitli tanımlar ve yorumlar sunmaktadır. Bu çalışmalar, dil gelişiminin karmaşıklığını anlamak için farklı bakış açılarını bir araya getirir. Dolayısıyla, dilin öğrenilmesi, çocukların sosyal etkileşimlerde bulunabilme, duygularını ifade edebilme ve çevresini anlama

yeteneklerini geliştirmelerine olanak tanır. Bu bağlamda, dil gelişimi, çocukların genel gelişim süreçlerinde kritik bir rol oynamaktadır (Temizyürek, 2007, s. 170).

Çocuğun dil ediniminde, önceki kuramların her birinin etkisinin bir bütünlük oluşturduğunu söylemek mümkündür. Dil edinimi, bireyin çevresiyle olan etkileşimleri aracılığıyla gerçekleşen dinamik bir süreçtir. Bu süreci destekleyen unsurlar arasında aile, yakın çevre, okul ve toplumun yanı sıra, günümüzde televizyon ve internet gibi iletişim ve teknoloji araçları da önemli bir rol oynamaktadır. Bu araçların sağladığı olumlu fırsatların yanı sıra, bazı olumsuz etkileri de bulunmaktadır. Bu nedenle, çocuğun dili sağlıklı bir şekilde edinmesi için aile, yakın çevre ve eğitimcilerin duyarlı olmaları büyük önem taşır. Duyarlılık, dilin kurallarına uygun bir şekilde kullanılması ve korunması ile kendini gösterir. Özellikle çocukların dil eğitiminde, dilin bir kültür ve tarih taşıyıcısı olduğu gerçeği göz önünde bulundurulmalıdır. Bu bilinç, dilin doğru aktarımını ve korunmasını sağlayacaktır (Dağabakan & Dağabakan, 2007, s. 7).

Dilsel tekrar, yalnızca kelime dağarcığını genişletmekle kalmaz; aynı zamanda bilişsel yükü azaltma ve bellek süreçlerini güçlendirme açısından da önemli bir rol oynar. Çocukların anlamsız ikilemeler aracılığıyla sıkça tekrarladıkları sesler, kısa süreli bellekten uzun süreli belleğe geçişi kolaylaştırır. Baddeley'nin (1992, s. 556-559) *Çalışan Bellek Modeli* çerçevesinde, fonolojik döngünün anlamsız ikilemelerle aktive olduğu ve çocukların ses kalıplarını daha kalıcı bir şekilde depoladığı söylenebilir. Bu bağlamda, anlamsız ikilemeler, bilişsel gelişimde hem bellek süreçlerini hem de dikkat mekanizmalarını destekleyen önemli bir araç olarak değerlendirilebilir.

Çalışmanın kuramsal arka planı büyük ölçüde dil gelişimi ve çocuk edebiyatı literatürüne dayansa da, anlamsız ikilemelerin daha geniş bağlamlarda da işlev gördüğü unutulmamalıdır. Kültürel açıdan, bu yapılar toplumsal iletişimin sıcaklık, yakınlık ve samimiyet boyutlarını pekiştiren dilsel araçlardır. Örneğin, Türkçedeki 'fu-fu' ifadesine benzer şekilde, Japoncada 'dokidoki' kalp atışını, İngilizcede 'choo-choo' tren sesini, Tagalog dilinde ise 'araw-araw' her günü ifade eder. Bu tür karşılaştırmalı örnekler, anlamsız ikilemelerin evrensel bir iletişim stratejisi olduğunu göstermektedir.

Ayrıca, çocuk psikolojisi açısından anlamsız ikilemeler, çocukların sembolik oyunları ve temel duygularını aktarma becerileriyle doğrudan kesişir. Ritmik tekrarlar, çocukların hem güven duygusunu pekiştirmekte hem de duygusal regülasyon süreçlerine katkı sağlamaktadır. Dolayısıyla, bu yapılar yalnızca dil gelişiminin değil, aynı zamanda kültürel aktarımın ve çocukların psiko-sosyal gelişimlerinin de önemli bir parçası olarak değerlendirilmelidir.

3. İkileme Nedir?

Türkçe sözlükte "*anlamı güçlendirmek için aynı kelimenin tekrarlanması, anlamları birbirine yakın, karşıt olan veya sesleri birbirini andıran kelimelerin yan yana kullanılması*" olarak tanımlanan ikilemeler üzerine yapılan dilbilimsel incelemeler, temelde benzer görüşler etrafında şekillenmektedir.

Türkçe, ikileme bakımından oldukça üretken bir dildir. Bu dilde pek çok ikileme anlık olarak üretilebilir ve özellikle sözlü dilde ikilemelere başvuranların sayısı dikkate değer bir düzeydedir. Hatta geçmişte ikilemelerin anlatım kusuru olarak değerlendirildiği dönemlerde bile bu yapılar kullanılmaya devam etmiştir. İkilemeler, anlamı güçlendirmekte ve bazen etkisi az olabilecek bir sözcük ya da yapı yerine farklı anlamlar içermek için tercih edilmektedir (Çürük, 2016b, s. 410).

Çocuğun ana dilini içselleştirme süreci, seslerle başlar ve bu sesleri hece ve sözcükler takip eder. İlk olarak, çocuk ünlü ve ünsüz biçimindeki heceleri öğrenir. İlk sözcükler, dilsel birimlerin (örneğin, 'ma', 'ba', 'pa' gibi) art arda yinelenmesiyle oluşan dört harften meydana gelen yapılar olarak kabul edilebilir. Bu noktada, ilk sözcüklerin temelde bir ikileme olduğu söylenebilir. İkilemelerin kullanımı yalnızca çocukların diliyle sınırlı değildir; zira dilimizde belirli sayıda ikileme yapısı mevcut olup, yetişkinlerin günlük konuşmalarında da sıkça bu yapılar kullanılmaktadır. Dolayısıyla, ikileme sadece çocuk diline özgü bir özellik değildir, ancak çocuk dilinde önemli bir yer tutar. Çocuğun ana dilini edinim sürecinde ve ilerleyen aşamalarda farklı türde ikilemeler kullandığı açıktır (Tokgöz, 2006, s. 48).

Dil gelişimi açısından, özellikle zıt ve eş anlamlı sözcüklerle kurulmuş ikilemelerde, ikileme yani iki hale getirme veya yineleme söz konusu değildir. Bu yapılar, yalnızca anlamı kuvvetlendirme veya çeşitlendirme işlevi taşımaktadır. Farsçanın etkisiyle Türkçede yaygın olan bu tür yapılar, ikileme olarak kabul edilemeyecek kadar farklı bir işlevsellik göstermektedir. İkilemelerin kalıplaşmadığı ve hemen hemen her kelimeyle kullanılabildiği anlaşılmaktadır. Özellikle konuşma dilinde her türlü ikilemenin yapıldığı gözlemlenmektedir. Bu durum, ikilemenin kalıp bir ifade olmadığını ortaya koymaktadır. Anlam, ikilemelerde ön plandadır ve kimi zaman pek çok durumu yalnızca ikileme vasıtasıyla ifade etmek mümkündür. Örneğin, 'kapı kapı' ifadesinde çokluk anlamı belirgin bir şekilde karşımıza çıkmaktadır. Eğer ikileme kalıplaşmış olsaydı, bu tür tekrarların her kelimeyle yapılmaması gerekirdi; ancak 'bar bar', 'sokak sokak' ve 'ev ev' gibi başka örnekler de benzer şekilde çokluk ifadesi taşımaktadır (Çürük, 2016a, s. 428). Özellikle yer adı bildiren sözcüklerin tekrarında çokluk ifadesi daha sık görülmektedir.

Bunun yanı sıra, tonlama ile aynı ikilemenin farklı anlamlar kazanabileceği de dikkat çekicidir. Örneğin, 'aman aman' ifadesi uzun bir tonlama ile söylendiğinde boşvermişlik, kısa bir tonlama ile söylendiğinde ise alay anlamına gelebilmektedir. Tonlamadaki değişiklikler, anlamda farklılıklar yaratmaktadır; eğer ikilemeler gerçekten kalıplaşmış olsaydı, bu tür değişimlerin olmaması gerekirdi.

Kalıplaşmış ikilemeler, sözlükselleşme sürecine girerek artık birer sözlük birimi haline gelmiştir. 'Alışveriş', 'biçerdöver', 'dedikodu', 'kaptıkaçtı' ve 'kapkaç' gibi örnekler, bu durumu açıkça ortaya koymaktadır. Tüm bu unsurlar, dil gelişimi, ikilemeler ve çocukların algıları üzerinde önemli etkilere sahiptir (Çürük, 2016a, s. 429). Ayrıca, ses ve sözcük tekrarı dolayısıyla ahenkli bir anlatım sağlamaktadır. Türkçede hemen hemen her sözcük türü yenilenebilir; bu durum ikilemelerin çeşitliliğini artırmaktadır. Eğer sözcük yinelemesi yoksa, ses tekrarı da ahengi sağlar. Bu özellikler, Türkçe'nin zenginliğini ve esnekliğini gözler önüne sermektedir.

Karşıt durumlarla oluşturulan ikilemelerde (örneğin, 'tadı tuzu') ilişki mantıksal bir karşıtlık üzerine kurulurken, diğer bazı ikilemelerde süreklilik (örneğin, 'gide gide', 'satır satır') ya da ses olgusu (örneğin, 'şıp şıp') ön plana çıkmaktadır. Özellikle okul öncesi ve ilköğretim çağındaki çocukların kavram ve dil öğretiminde ikilemelere sıkça başvurulması, etkin ve kalıcı bir öğrenme sağlama açısından önemli bir yöntem olarak değerlendirilmektedir (Tokgöz, 2006, s. 49).

İkileme terimi, evrensel bir kavramdır ve bu terim için yapılan tanımda, ikilemede ses, hece ve sözcüğün aynen tekrarı söz konusudur. Her ne kadar ikilemenin görevi anlamı kuvvetlendirmek ve anlama çeşitlilik katmak olsa da, yapısal açıdan tekrar unsuru zorunludur. Bu tanımın sınırları bellidir ve Türkçe için de bu tanımlı kabul etmemiz gerekmektedir. Bu kapsamda, hangi yapıların ikileme olduğunu ve

hangilerinin olmadığını belirlemek önemlidir. Ses, hece ve sözcüklerin aynen tekrarıyla kurulmuş yapıları ikileme olarak kabul edilmektedir. Ayrıca, pekiştirme sıfatları (örneğin, 'tertemiz', 'yemyeşil', 'sapsarı' vb.) ve ses tekrarı içeren yapılar da ikileme olarak değerlendirilmektedir.

Çürük'e (2016a, s. 429-430) göre, zıt ve eş anlamlı sözcüklerle kurulmuş yapılar ikileme olarak kabul edilmemeli ve bu yapılar için farklı bir terim kullanılmalıdır; çünkü ikilemede esas olan ses veya sözcük tekrarıdır. Eğer bu yapıları ikileme başlığı altında incelenmeye devam edilirse, ikileme teriminin tanımının yeniden değerlendirilmesi veya daha kapsamlı bir terim kullanılması gerekmektedir. Ayrıca, ikilemelerin tam olarak kalıplaşmadığı ve kalıplaşma sürecine giren ikilemelerin sözlükselleşme sürecinde olduğu göz ardı edilmemelidir. Sonuç olarak, ikileme teriminin kapsamının tam olarak belirlenmesi ve bu kapsam doğrultusunda daha tutarlı bir tanım yapılması gerekmektedir. Kapsam dışında kalan yapılar içinse başka terimler geliştirilmelidir. Böylelikle ikileme ile ilgili sorunlar çözüme kavuşturulmuş olacaktır.

Anlam bakımından olumlu ya da olumsuzluk içermeyen ikilemeler de bulunmaktadır. Bu tür ikilemeler, tek başlarına kullanıldıklarında olumlu ya da olumsuz bir anlam taşımazlar. Ancak, cümle içinde kullanıldıklarında bağlamlarına göre olumlu ya da olumsuz anlam kazanabilirler. Bu ikilemeler, ifadeyi güçlendirmek, çeşitlendirmek, çoğaltmak ve ihtimal gibi anlamları karşılamak için tercih edilmektedir. Örnek olarak, 'renk renk', 'sokak sokak', 'aşağı yukarı' ve 'büyük küçük' gibi ikilemler kendi başlarına anlam taşımazlar; fakat birlikte kullanıldıkları sözcüklere veya tonlamalarına bağlı olarak olumlu ya da olumsuz anlamlar kazanabilirler. Bu durum, ikilemelerin dildeki esnekliğini ve çok yönlülüğünü göstermektedir (Çürük, 2016b, s. 410).

Bu noktada, 'ikileme' kavramının alt türlerinin sınırlarını net bir şekilde belirlemek önemlidir. Anlamsız ikilemeler (örneğin, 'fu-fu', 'ba-ba') dilin akıcı yönünü ön plana çıkarırken, genellikle anlamdan ziyade ses tekrarına dayanır. Buna karşılık, 'pekiştirme sıfatları' (örneğin, 'yemyeşil', 'tertemiz') biçimsel olarak tekrar içeriyor olsa da, işlevsel olarak bir sıfatı güçlendirmeye yönelik oldukları için ayrı bir kategori oluştururlar. Benzer şekilde, 'zıt/eş anlamlı ikilemeler' (örneğin, 'büyük-küçük', 'doğru-yanlış') anlamı pekiştirme veya karşıtlık yaratma işlevi taşıırken, 'anlamsız ikilemeler' gibi saf ritim ve ses oyununa dayanmazlar. Bu nedenle, bu üç yapının aynı başlık altında incelenmesi kavramsal karmaşaya yol açmaktadır. Bu çalışmada yalnızca anlamsız ikilemeler analiz kapsamına alınmış, diğer türler dışarıda bırakılmıştır. Böylece, incelemenin analitik çerçevesi netleştirilmiş ve kavramların açıklıkla kullanılmasına özen gösterilmiştir.

Dilin bu esnek yapısı, sadece anlam derinliği kazandırmakla kalmaz; aynı zamanda kullanım bağlamlarına göre şekillenen, hatta zamanla biçimsel tekrarlarla kalıplaşan ifadeler de zemin hazırlar. Bu noktada, özellikle erken çocukluk döneminde ortaya çıkan ve dilin doğallığı içinde anlamdan çok ses uyumuna dayalı olarak şekillenen ikilemeler dikkat çekicidir. Bu tür ifadeler, her ne kadar yaygın ya da anlamsız gibi görünse de bireyin dil gelişimi ve toplumsal aidiyet duygusunun oluşum sürecinde önemli bir işlev üstlenir. Dolayısıyla, ikilemelerin sadece sözcük düzeyinde değil, aynı zamanda zihinsel ve gelişimsel düzeyde de incelenmesi gerekmektedir.

İlk yılın sonunda, konuşma için gerekli kasların olgunlaşmasıyla çocuk gerçek konuşmaya geçer; bu, dil gelişiminde kritik bir aşamadır. İlk sözcükler, seslerle oynama sırasında rastlantısal olarak ortaya çıkar ve zamanla çocuğun sözcük dağarcığı genişler. Kısa sözcükler, çocuğun bildiği dünyayı ifade eder ve genellikle hayvanlar, yiyecekler ve

oyuncaklarla ilgilidir. İlk sözcük dağarcığının büyük bir kısmını isimler oluşturur; çocuk, etkileşimde bulunduğu insanların ve nesnelerin isimlerini öğrenir. Ayrıca, nesnelerin özelliklerini belirten bazı sözcükler (örneğin, 'uf', 'cici') de kullanılır. Bu dönemde, çocuğun anladığı sözcük sayısının (alıcı dil), ürettiği sözcük sayısından (ifade edici dil) daha fazla olduğu gözlemlenir. Çocuk, 'tümcel söz' adı verilen bir dil kullanımıyla, tek sözcükle karmaşık düşüncelerini ifade etmeye çalışır. Biçimsel olarak benzer nesnelere aynı ismi vermesi dikkat çekerken, yöneltilen soruları anlama ve yanıt verme konusunda zorluk yaşadığı görülmektedir. Dilbilgisi açısından, isimlerin daha fazla, fiil ve sıfatların ise çok az kullanıldığı belirlenmiştir. Bu durum, çocukların dil gelişiminde belirli aşamaların ve zorlukların bulunduğunu ortaya koymaktadır (Tokgöz, 2006, s. 16).

İlhan'a (2005, s. 158) göre, çocuk dili genellikle aynı hecenin tekrarıyla ortaya çıkan kelimelerle şekillenir. Bu bağlamda 'cici', 'mama', 'meme', 'kak' ve 'coco' gibi terimler örnek verilebilir. Bu kelimeler, dilin temel unsurları olarak kabul edilir ve çocukların ihtiyaçları ile dil gelişim süreçlerine bağlı olarak doğal yollarla ürettikleri özgün dil unsurlarıdır.

Konuşma yeteneği ile dünyaya gelen çocuk, çevresini ve dünyayı, doğduğu toplumun dil sistemi aracılığıyla algılar. Kendini ait olduğu toplumun diliyle ifade ederken, anadilinin dil mantığını en saf ve yaratıcı biçimde kullanır. Bu süreç, çocuğun dil gelişiminin temel yapı taşlarını oluşturur ve aynı zamanda düşünsel ve sosyal gelişimlerine önemli katkılar sağlar.

Ortalama 3 yaşındaki çocuklar, yeni öğrendikleri kelimeleri sık sık tekrar ederler. Bu tekrarlar, çocuğun kelime kullanımında ustalaşmasına yardımcı olurken, aynı zamanda öğrenilecek diğer kelimeler için ön öğrenmelerin temelini oluşturur. Bu aşama, dil gelişimi açısından kritik bir dönemdir ve çocukların kelime dağarcığını genişletir. 3-4 yaşlarındaki çocuklar, yakın çevrelerinde ve medya içeriklerinde (film, çizgi film, belgesel gibi) gördükleri hayvanları, evdeki bireyleri ve nesneleri, ayrıca vücudun bölümlerini isimlendirebilirler (Yapıcı, 2004, s. 14).

İkilemeler, çeşitli biçimlerde sınıflandırılmakta olup, bazı araştırmacılar bu sınıflamayı sözcük yapısı, türü, yapı ve kuruluş, görev ve anlam bakımından yapmaktadır. Anlam bakımından ikilemeler üç ana kategoriye ayrılmaktadır: çokluk kavramı, nitelik anlatımı ve ezgileme. Anlam bakımından ikilemelerin sınıflandırılması, kullanım işlevini daha iyi ortaya koymaktadır. İkilemeler, anlamı pekiştirme, güçlendirme, abartma ve çoğaltma işlevleriyle dikkat çeker. Anlamı pekiştirme, ikilemelerin tümcede anlamı güçlendirme kapasitesinin, 'çok' veya 'pek' gibi sözcüklerden daha güçlü olduğunu gösterir. Anlamı güçlendirme, ikilemenin tekrar edilmesiyle sağlanır ve bu, anlatıma esneklik kazandırır. Ayrıca, abartma işleviyle ikilemeler, anlatılanı daha etkili bir şekilde vurgulayarak abartılı bir anlam katabilir. Son olarak, anlamı çoğaltma yoluyla ikilemeler, çoğulluk kavramını da içerir ve bu sayede ifadeye derinlik kazandırır. Bu bağlamda, ikilemelerin anlamı üzerindeki etkisi, dilin zenginliğini artırarak daha etkin bir iletişim sağlar (Tokgöz, 2006, s. 50-53).

İkilemelerin hem anlamı pekiştirip güçlendirdiği, hem de anlam katmanları da taşımaktadır. Bu bağlamda, ikilemeler; içinde bulundukları tümcelerin anlamına abartma, birliktelik, sıralama, çoğaltma, yaklaşma, belirsizlik ve alaycılık gibi çeşitli anlamlar katmaktadır. Böylece bazı durumlar, uzun açıklamalar yerine ikilemelerle daha etkili bir şekilde ifade edilebilmektedir. Bu durum, ikilemelerin dildeki işlevselliğini artırmakta ve iletişimdeki verimliliği sağlamaktadır (Çürük, 2016b, s. 399).

Yapılan bir araştırmaya göre, çalışma kapsamında değerlendirilen çocuk edebiyatı eserleri, belirlenen ölçütler açısından incelendiğinde, ikilemelerin yaygın bir şekilde kullanıldığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte, yansıma ve pekiştirilmiş sözcüklerin kullanımı daha sınırlı kalmaktadır. Çocukların dil gelişimini ve kelime hazinelerini zenginleştirmek amacıyla, çocuk kitaplarında yansıma ve pekiştirme türündeki sözcüklere daha fazla yer verilmesi gerektiği sonucuna varılmaktadır. İncelenen eserler genel olarak sade ve anlaşılır bir dil kullanmakta olup, ilgi çekici görsellerle desteklenmiştir. Ayrıca, pekiştirme ve yansıma sözcükleri ikilemelere oranla daha az yer bulsa da, bu kitapların sözcük grubu açısından zengin bir içerik sunduğu açıktır. Bu bağlamda, çocukların aktif kelime hazinelerini geliştirmeyi hedefleyen eğitim materyalleri için bu eserlerin kullanılması, öğrenme ortamlarında verimliliği artıracığı düşünülmektedir (Aydın, 2021, s. 923-945).

Çizgi filmlerde yer alan anlamlı ya da anlamsız ikilemeler, çocukların dil ve duygusal gelişimine olumlu katkılar sağlayabilir. Bu ikilemeler, çocukların dilin akışkan yapısını anlamalarına yardımcı olarak, duygusal durumlarını daha etkili bir biçimde ifade etmelerini kolaylaştırmaktadır. Anlamsız ikilemeler ayrıca, çocukların yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmelerine ve dilin sınırlarını zorlamalarına olanak tanıyarak, dilsel ifade yeteneklerini zenginleştirmektedir. Bu bağlamda, çizgi filmlerdeki ikilemelerin dil gelişimi ve yaratıcılık üzerindeki etkileri dikkate değerdir.

3.1. Duygusal İfade ve Anlamsız İkilemeler

Duygusal ifade, çocukların sosyal ve duygusal gelişiminde hayati bir rol oynamaktadır. Çocuklar, duygusal durumlarını ifade etmek için sıklıkla anlamsız ikilemelere başvururlar. Bu ikilemeler, karmaşık duygusal durumları basit ve anlaşılır bir şekilde dile getirmelerine yardımcı olur. Böylece, anlamsız ikilemeler çocukların duygusal ifadelerini güçlendirerek gelişim süreçlerinde önemli bir etki yaratır (Timur, 2008, s. 3). Duygularını ifade ederken kelimelerin yetersiz kaldığını hisseden çocuklar, anlamsız ikilemeler aracılığıyla duygusal durumlarını daha doğal ve etkili bir biçimde iletebilirler. Örneğin, 'fu-fu' veya 'ba-ba' gibi tekrar eden sesler, çocukların kendilerini ifade etmesini kolaylaştırırken, dil ve sosyal gelişim süreçlerini de destekler. Çizgi filmlerde bu tür ikilemelerin kullanılması, çocukların duygusal ifadelerini güçlendirir ve çevreleriyle daha güçlü bir bağ kurmalarını sağlar.

Anlamsız ikilemelerin duygusal ifade üzerindeki etkileri, dünya genelinde gerçekleştirilen çeşitli araştırmalarla desteklenmektedir. Örneğin, Remland ve Jones (2025, s. 259-284) duygusal ifadelerin yalnızca yüz ifadeleriyle değil, aynı zamanda ses ve beden diliyle de iletildiğini vurgulamaktadır. Bu bağlamda, anlamsız ikilemeler çocukların duygusal ifadelerini ses ve ritim aracılığıyla güçlendirmelerine yardımcı olur. Bu tür ikilemeler sayesinde çocuklar, duygusal durumlarını daha etkili bir biçimde ifade edebilirler.

Anlamsız ikilemeler, çocukların duygusal ifadelerini çeşitli şekillerde etkiler. Öncelikle, bu ikilemler çocukların duygusal durumlarını basit ve anlaşılır bir şekilde ifade etmelerine olanak tanır. Karmaşık duygusal deneyimlerini anlamsız ikilemeler aracılığıyla basitleştiren çocuklar, bu durumları daha anlaşılır hale getirirler (Timur, 2008, s. 3). Bu süreç, duygusal ifadelerini güçlendirerek durumlarını daha etkili bir şekilde iletmelerine yardımcı olur.

İkinci olarak, anlamsız ikilemeler çocukların duygusal ifadelerini güçlendirir. Bu ikilemeler sayesinde çocuklar, duygusal durumlarını daha etkili bir biçimde ifade etme

imkânı bulurlar. Anlamsız ikilemeler, duygusal ifadeleri pekiştirirken aynı zamanda bu durumları daha anlaşılır hale getirir (Remland ve Jones, 2025, s. 259-284).

Üçüncü olarak, anlamsız ikilemeler çocukların duygusal ifadelerini eğlenceli ve yaratıcı bir biçimde iletmelerine yardımcı olur. Bu tür ikilemeler aracılığıyla çocuklar, duygusal durumlarını eğlenceli bir şekilde ifade etme fırsatı bulurlar. Bu süreç, çocukların duygusal ifadelerini güçlendirirken, duygusal durumlarını daha keyifli ve yaratıcı bir şekilde aktarmalarına olanak tanır. Anlamsız ikilemelerin dilin morfolojik yapısında önemli bir rol oynadığını ve çocukların dil öğrenme süreçlerinde sıkça kullanıldığını vurgulamak gerekir. Reduplikasyon, yani kelime veya kelime parçalarının tekrarı, dünya dillerinde yaygın bir dilbilimsel yapıdır ve çocukların dil gelişiminde kritik bir öneme sahiptir (Chimitdorzhieva, 2024, s. 574-589).

Duygusal ifade ve anlamsız ikilemeler arasında güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Anlamsız ikilemeler, çocukların duygusal durumlarını daha etkili bir şekilde iletmelerine ve ifade etmelerine yardımcı olurken, bu durumları basit ve anlaşılır hale getirir. Araştırmalar, bu tür ikilemelerin çocukların dil gelişiminde önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Çocuklar, anlamsız ikilemeler aracılığıyla duygusal ifadelerini eğlenceli ve yaratıcı bir şekilde aktarırken, bu süreç onların duygusal ve sosyal gelişimlerini de destekler.

3.2. Anlamsız İkilemelerin Dil Gelişimine Etkisi

Anlamsız ikilemeler, çocukların dil gelişimini çeşitli yollarla etkilemektedir. İlk olarak, bu tür ikilemeler, çocukların kelime dağarcığını genişletmelerine katkıda bulunmaktadır. Çocuklar, anlamsız ikilemeler aracılığıyla yeni kelimeler öğrenmekte ve bu kelimeleri günlük konuşmalarında kullanma fırsatı bulmaktadır. Bu süreç, çocukların dil becerilerini geliştirmekte ve kelime dağarcıklarını zenginleştirmektedir (Yetim ve Sarıçam, 2016, s. 341-364). Ayrıca, anlamsız ikilemeler, çocukların dilin ritmik yapısını anlamalarına yardımcı olmakta ve dil öğrenme süreçlerinde önemli bir rol oynamaktadır.

Anlamsız ikilemeler, çocukların yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmeye de katkıda bulunmaktadır. Bu ikilemeler aracılığıyla çocuklar, dilin sınırlarını zorlayarak yeni ifade biçimleri geliştirme fırsatı bulmaktadırlar. Bu süreç, çocukların yaratıcı düşünme becerilerini desteklemekte ve dilin eğlenceli yönlerini keşfetmelerine olanak tanımaktadır (Inkelas, 2015, s. 169-189).

Anlamsız ikilemeler, çocukların duygusal ifadelerini çeşitli şekillerde etkiler. Öncelikle, bu tür ikilemeler, çocukların duygusal durumlarını basit ve anlaşılır bir biçimde ifade etmelerine yardımcı olur. Çocuklar, karmaşık duygusal deneyimlerini anlamsız ikilemeler aracılığıyla basitleştirir ve bu durumları daha anlaşılır hale getirirler (Timur, 2008, s. 3). Bu süreç, çocukların duygusal ifadelerini güçlendirir ve duygusal durumlarını daha etkili bir şekilde iletmelerine olanak tanır.

Çocuklar, anlamsız ikilemeler aracılığıyla duygusal durumlarını daha etkili bir şekilde ifade edebilirler. Bu tür ikilemeler, çocukların duygusal ifadelerini güçlendirir ve duygusal durumlarını daha etkili bir şekilde iletmelerine olanak tanır (Remland ve Jones, 2025, s. 259-284).

Son olarak, anlamsız ikilemeler, çocukların dilin eğlenceli ve yaratıcı yönlerini keşfetmelerine yardımcı olmaktadır. Çocuklar, bu ikilemeler aracılığıyla dilin yapısını öğrenmekte ve bu yapıları günlük konuşmalarında kullanmaya başlamaktadırlar. Bu süreç, onların dil becerilerini geliştirmekte ve dilin eğlenceli yönlerini keşfetmelerine olanak sağlamaktadır (Chimitdorzhieva, 2024, s. 574-589).

3.3. Çizgi Film Unsuru Olarak Kullanılabilirlik

Gündelik hayatta en sık karşılaştığımız kitle iletişim aracı olan televizyon, elle çizilen resimlerin canlandırma yöntemleriyle hareketli hâle getirilmesiyle oluşan çizgi filmler aracılığıyla her yaştan insanın ilgisini çekmektedir. Özellikle 2-6 yaş arasındaki çocuklar için bu çizgi filmler, dünyalarında önemli bir yer edinmektedir. Çizgi filmlerin renkli ve hareketli içerikleri, belirli bir hedef kitle açısından izlenme oranlarını oldukça yüksek hale getirmektedir. Bu durum, anne babaların çocuklarına çizgi film izletme yoluyla yemek yedirilmesi veya onları sessiz ve sakin bir şekilde oyalayabilmesi gibi pratik sonuçlar doğurmaktadır. Çizgi filmler, çocukların dikkatini çekme ve eğlenerek öğrenmelerine katkı sağlama potansiyeline sahiptir (Temizkan ve Atasoy, 2016, s. 580).

Anlamsız ikilemeler, anlamdan çok ses ve ritim üzerine kurulu kelime çiftleri olarak, dilin melodik yapısını ön plana çıkarmaktadır. Bu ikilemeler, çocukların dil gelişiminde kritik bir rol oynamaktadır. Araştırmalar, anlamsız ikilemelerin çocukların kelime dağarcığını zenginleştirdiğini ve dilin ritmik yapısını anlamalarına yardımcı olduğunu göstermektedir. Bu süreç, çocukların dilin eğlenceli ve yaratıcı yönlerini daha kolay keşfetmelerini sağlamaktadır. Ayrıca, bu ikilemeler, yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmelerine ve dilin sınırlarını zorlamalarına olanak tanımaktadır (Yetim ve Sarıçam, 2016, s. 341-364).

Duygusal ifadeler, çocukların sosyal ve duygusal gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır. Anlamsız ikilemeler, çocukların duygusal durumlarını ifade ederken sıkça kullandıkları araçlar haline gelmektedir. Bu ikilemeler, karmaşık duygusal deneyimlerini basit ve anlaşılır bir şekilde dile getirmelerine yardımcı olarak duygusal ifadelerini güçlendirmektedir (Timur, 2008, s. 3).

Televizyon, bireylerin sosyal, bilişsel ve duygusal gelişim süreçlerinde önemli bir etkiye sahiptir. Özellikle okul öncesi dönemdeki çocuklar için çizgi filmler, bu gelişim üzerinde vazgeçilmez bir rol oynamaktadır. Çocuklar, çizgi film kahramanlarının kıyafetlerine, davranışlarına ve hareketlerine olduğu kadar, kullandıkları dil özelliklerine de dikkat göstermektedirler. Bu etkileşim, çocukların dil gelişimlerini desteklerken sosyal becerilerini de pekiştirmektedir. Sonuç olarak, çocuklar çizgi filmler aracılığıyla dilin söz varlığı unsurlarını öğrenir ve bu unsurları günlük hayatlarında sıkça kullanmaya başlarlar. Çizgi filmler, çocukların dil becerilerini geliştirmelerine yardımcı olan etkili araçlardır. Bu tür ikilemelerin çizgi filmlerde kullanılması, çocukların duygusal ifadelerini pekiştirebilir ve karakterler aracılığıyla dış dünya ile daha güçlü bir bağ kurmalarını sağlayabilir (Temizkan ve Atasoy, 2016, s. 595).

Çizgi filmler, çocukların dil ve duygusal gelişiminde önemli bir araç olarak işlev görmektedir. Bu görsel medyumlar, çocukların yeni kelimeler öğrenmelerine, duygusal durumlarını ifade etmelerine ve sosyal etkileşimlerde bulunmalarına katkıda bulunmaktadır (Yetim ve Sarıçam, 2016, s. 341-349). Özellikle 'fu-fu' gibi anlamsız ikilemelerin çizgi filmlerdeki kullanımı, çocukların dil ve duygusal gelişimindeki etkileri açısından incelenebilir; bu ikilemelerin çocuklar tarafından nasıl algılandığı üzerine tartışmalar yapılabilir.

Yetim ve Sarıçam (2016, s. 350-364) anlamsız ikilemelerin çocukların kelime dağarcığını genişlettiğini ve dilin ritmik yapısını anlamalarına yardımcı olduğunu belirtmektedir. Bu süreç, çocukların dilin eğlenceli ve yaratıcı yönlerini keşfetmelerine olanak tanırken, yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmekte ve dilin sınırlarını zorlamalarına yardımcı olmaktadır.

3.4. “Fu-Fu” Anlamsız İkilemesinin Çocukların Duygusal İfade Becerilerine Etkisi

Çocukların duygusal ifade becerileri, iletişim sürecinde vurgu ve tonlamaların etkin kullanımıyla doğrudan ilişkilidir. Vurgu, belirli kelimelerin veya ifadelerin öne çıkarılmasını sağlayarak duyguların daha etkili bir şekilde aktarılmasına olanak tanır. Örneğin, bir çocuğun ‘Mutluyum’ ifadesinde ‘mutlu’ kelimesine yapılan vurgu, duygusal durumunu daha belirgin hale getirirken dinleyicide de bu duygunun algılanmasını kolaylaştırır. Tonlama ise, duyguların niyetini ve yoğunluğunu yansıtan bir unsurdur; heyecan, üzüntü veya sevinç gibi farklı duygular tonlamalar aracılığıyla daha anlamlı hale gelir. Çocuklar, sosyal etkileşimleri sırasında bu vurgu ve tonlama becerilerini geliştirdikçe, duygusal zekalarının da arttığı gözlemlenmektedir. Dolayısıyla, vurgu ve tonlamaların etkin kullanımı, çocukların kendilerini ifade etme yeteneklerini güçlendirirken, duygusal anlayışlarını ve başkalarıyla empati kurma becerilerini de geliştirmektedir. Bu bağlamda, eğitim programlarının bu unsurları göz önünde bulundurarak tasarlanması, çocukların duygusal ifade becerilerinin güçlendirilmesine katkıda bulunabilir.

Dil, çocukların duygusal ifadelerini geliştirmede kritik bir rol oynamaktadır. Anlamsız ikilemeler, çocukların duygu durumlarını daha etkili bir biçimde iletmelerine olanak tanıyan önemli dilsel araçlardan biri olarak öne çıkmaktadır. Özellikle ‘fu-fu’ gibi ritmik ve tekrarlı yapılar, sevinç, şaşkınlık, üzüntü, heyecan ve merak gibi temel duyguların çocuklar tarafından ifadesinde işlevsel semboller haline gelmektedir (Vygotsky, 1978, s. 19-24; Tomasello, 2003, s. 2).

‘Fu-fu’ anlamsız ikilemesinin çizgi filmlerdeki kullanımı, çocukların çeşitli duygusal durumları ifade etme yeteneklerini geliştirebilir ve bu sayede duygusal algılarını ve iletişim becerilerini zenginleştirebilir. Bu ikilemeler, çocukların dil gelişiminde ve duygusal ifade süreçlerinde önemli bir rol oynamaktadır. ‘Fu-fu’ ikilemesinin çocukların çeşitli duygusal durumlarını nasıl ifade edebileceği ve bu ikilemenin çizgi filmlerde kullanılmasıyla algı ve iletişim becerilerinin nasıl geliştiği, sevinç, şaşkınlık ve üzüntü gibi kavramlar üzerinde durularak açıklayıcı örneklerle ele alınmalıdır.

3.4.1. Sevinç

Çizgi film gibi görsel-işitsel medya içeriklerinde bu tür ikilemelerin kullanımı, çocukların duygusal ifade etmeyi öğrenmeleri açısından model teşkil etmektedir. Örneğin, bir karakterin sevinçle zıplarken ‘fu-fu’ demesi, çocuklar için sevinç duygusunun nasıl ifade edilebileceğine dair somut bir örnek sunar. Çocuklar, sevinç duygusunu ifade etmek için sıklıkla ‘fu-fu’ ikilemesini kullanabilirler. Örneğin, bir çocuk yeni bir oyuncak aldığı anda veya bir oyunu kazandığında, ‘Fu-fu! (Çok mutluyum!)’ diyerek sevinçlerini ifade edebilir. Bu ikileme, çocuğun sevinç duygusunu basit ve anlaşılır bir biçimde iletmesine yardımcı olur. Gee’e (2007, s. 55) göre, bu sesli ifade, hem ritmik hem de melodik yönüyle çocuğun dikkatini çekerek duygusal anlamın içselleştirilmesini kolaylaştırmaktadır.

Çizgi filmlerde, karakterlerin sevinç anlarında ‘fu-fu’ ikilemesini kullanması, çocukların bu duyguyu daha iyi anlamalarına ve ifade etmelerine katkıda bulunabilir. Çocuklar, izledikleri sahnelerdeki karakterlerin duygusal ifadelerini taklit ederek kendi duygusal ifadelerini zenginleştirirler. Bu tür ikilemeler, duygusal deneyimlerini anlamalarına ve sosyal etkileşimlerinde daha etkili bir şekilde iletişim kurmalarına olanak tanır. Böylece, ‘fu-fu’ gibi anlamsız ikilemeler, çocukların duygusal dünyalarını keşfetmelerini ve ifade etmelerini destekleyen önemli bir rol oynamaktadır.

3.4.2. Şaşkınlık

Şaşkınlık, çocukların sıkça deneyimlediği duygusal durumlardan biridir ve ‘fu-fu’ ikilemesi, bu duyguyu ifade etmede etkili bir araç olarak kullanılabilir. Örneğin, bir çocuk beklenmedik bir sürprizle karşılaştığında, ‘Fu-fu! (Bu nasıl oldu?)’ diyerek şaşkınlığını ifade edebilir. Bu ikileme, çocuğun şaşkınlık duygusunu basit ve anlaşılır bir şekilde iletmesine yardımcı olur. Benzer şekilde, bir karakterin şaşkınlık anında ‘fu-fu’ gibi bir ikileme başvurması, çocuklara bu duygunun sözel dışavurum biçimini öğretir.

Bu tür sözel kalıplar, çocuğun duygularını ifade etme repertuarına katkıda bulunur. Dolayısıyla, anlamsız ikilemeler hem duyguların tanınmasını hem de uygun bağlamda sözle ifade edilmesini destekleyerek çocukların iletişim ve duygusal farkındalık becerilerini pekiştirir (Bloom, 2000, s. 132-134). Çizgi filmlerde, karakterlerin şaşkınlık anlarında ‘fu-fu’ ikilemesini kullanması, çocukların bu duyguyu daha iyi anlamalarına ve ifade etmelerine katkıda bulunabilir. İzledikleri sahnelerdeki karakterlerin duygusal tepkilerini gözlemleyerek, çocuklar kendi şaşkınlık durumlarını ifade etme konusunda daha yetkin hale gelebilirler. Böylece, ‘fu-fu’ gibi anlamsız ikilemeler, çocukların duygusal deneyimlerini anlamalarına ve sosyal etkileşimlerinde daha etkili iletişim kurmalarına olanak tanır.

3.4.3. Üzüntü

Üzüntü, çocukların duygusal gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır. Örneğin, bir çocuk sevdiği bir oyuncakını kaybettiğinde, ‘Fu-fu, (çok üzgünüm!)’ diyerek duygularını ifade edebilir. Bu ikileme, çocuğun üzüntüsünü basit ve anlaşılır bir şekilde iletmesine yardımcı olur. Ayrıca, çizgi filmlerde karakterlerin üzüntü anlarında ‘fu-fu’ ikilemesini kullanması, çocukların bu duyguyu daha iyi anlamalarına katkıda bulunabilir.

3.4.4. Heyecan

Heyecan, çocukların sıkça deneyimlediği bir duygusal durumdur. Örneğin, bir çocuk doğum günü partisine katıldığında ‘Fu-fu! (Çok heyecanlıyım!)’ şeklinde heyecanını dile getirebilir. Bu ikileme, çocuğun heyecanını açık ve net bir şekilde iletmesine olanak tanır. Çizgi filmlerdeki karakterlerin heyecan anlarında ‘fu-fu’ ikilemesini kullanması, çocukların bu duyguyu daha iyi kavramalarına yardımcı olabilir.

3.4.5. Merak

Merak, çocukların öğrenme ve keşfetme süreçlerinde önemli bir duygudur. Bir çocuk yeni bir şey öğrendiğinde, ‘Fu-fu! (Bu nasıl çalışıyor?)’ diyerek merakını ifade edebilir. Bu ikileme, çocuğun merak duygusunu basit ve anlaşılır bir biçimde iletmesine yardımcı olur. Çizgi filmlerdeki karakterlerin merak anlarında ‘fu-fu’ ikilemesini kullanması, çocukların bu duyguyu daha iyi anlamalarına katkıda bulunabilir.

3.4.6. Diğer Duygular

‘Fu-fu’ ikilemesi, çocukların çeşitli duygusal durumlarını ifade etmelerinde etkili bir araç olarak işlev görebilir. Örneğin, bir çocuk korktuğunda ‘Fu-fu! (Çok korktum!)’ diyerek duygusal durumunu açıkça ifade edebilir. Bu ikileme, korku duygusunu basit ve anlaşılır bir biçimde iletmesine olanak tanır. Ayrıca, ‘fu-fu’ ifadesi, sevinç veya şaşkınlık gibi duyguları dile getirirken de etkili olabilir; örneğin, bir çocuk beklenmedik bir sürprizle karşılaştığında ‘Fu-fu! (Bu harika!)’ diyerek heyecanını ve sevinç duygusunu ifade edebilir. Bu bağlamda, ‘fu-fu’ ikilemesi, çocukların geniş bir duygusal yelpazede kendilerini ifade etmelerine olanak tanıyarak duygusal gelişimlerine katkıda bulunur.

Sonuç

Anlamsız ikilemeler, çocukların dil gelişimi, duygusal ifade ve yaratıcı düşünme becerileri üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Çocuklar, anlamsız ikilemeler aracılığıyla dilin eğlenceli ve yaratıcı yönlerini keşfederken, bu yapılar aynı zamanda duygusal ifadelerini güçlendirerek duygusal durumlarını daha etkili bir şekilde iletmelerine olanak tanımaktadır.

Anlamsız ikilemelerin çocukların duygu durumları ve düşüncelerini anlatmada ki etkinliğini anlamak için dünya genelinde yapılan çeşitli araştırmalara göz atmak gerekmektedir. Chimitdorzhieva (2024, s. 574-589), bu tür yapıların dilin morfolojik yapısında önemli bir rol oynadığını ve çocukların dil öğrenme süreçlerinde sıkça kullanıldığını belirtmektedir. İkilemeler, dünya dillerinde yaygın bir dilbilimsel yapıdır. Bu yapıların çocukların dil gelişimine olan katkıları, çeşitli dilbilimsel araştırmalarla desteklenmektedir.

Çocukların erken yaşta ekran teknolojileriyle tanışması, çocukların bilişsel, duygusal ve sosyal becerilerini etkileyen içeriklerin seçimini daha kritik hale getirmektedir. Çizgi filmlerdeki diyaloglar, karakterlerin duygusal durumlarını, sosyal etkileşimlerini ve problem çözme becerilerini yansıtarak çocukların empati kurma yeteneklerini geliştirmektedir. Etkili bir senaryo yazım sürecinde diyalogların kalitesi, çocukların dil gelişimi ile birlikte değerler ve normlar hakkında bilgi edinmelerine yardımcı olmaktadır. Bu bağlamda, diyaloglar sadece eğlenceli bir iletişim aracı değil, aynı zamanda çocukların dünyayı anlamalarına ve duygularını ifade etmelerine katkıda bulunan önemli bir eğitim aracı olarak öne çıkmaktadır. Senaryoda kullanılan özgün replikler, çocuklara yeni kavramlar ve ifadeler kazandırmakta, ikilemeler ise duygusal ifadeleri güçlendirerek iletişim becerilerini artırmaktadır. Bu tür ifadeler, çocukların kelime dağarcığını zenginleştirirken ses tekrarları sayesinde dilin akışkan yapısını kavramalarına yardımcı olmaktadır.

Anlamsız ikilemeler sayesinde, çocuklar bu yapıları günlük konuşmalarında kullanmaya başlarlar ve dilin eğlenceli yönlerini keşfederler. İkilemeler, dünya dillerinde yaygın bir dilbilimsel yapıdır ve çocukların dil gelişiminde önemli bir yere sahiptir. Bu bağlamda, çizgi filmlerdeki anlamsız ikilemeler, çocukların dil becerilerini zenginleştiren etkili bir araç olarak öne çıkmaktadır (Chimitdorzhieva, 2024, s. 574-589).

Anlamsız ikilemelerin çocukların algı ve iletişim becerilerini geliştirmedeki etkisi, dünya genelinde yapılan çeşitli araştırmalarla desteklenmektedir. Atabey (2021, s. 93-111) çizgi filmlerin, çocukların algı ve iletişim becerilerini geliştirmede önemli bir rol oynadığını belirtmektedir. Bu medya aracılığıyla çocuklar, yeni kelimeler öğrenmekte, duygusal durumlarını ifade etmeyi ve sosyal etkileşimlerde bulunmayı keşfetmektedirler. Bu süreç, onların dil gelişimlerini ve sosyal becerilerini pekiştirirken, aynı zamanda duygusal gelişimlerine de önemli katkılar sağlamaktadır.

Ekran teknolojileri, zengin ve çeşitli içerikler sunarak çocukların kelime dağarcığını geliştirmelerine, dilin ritmik yapısını kavramalarına ve sosyal etkileşim becerilerini artırmalarına yardımcı olmaktadır. Çizgi filmler, eğitim uygulamaları ve interaktif oyunlar, çocukların dil öğrenim süreçlerini eğlenceli bir şekilde desteklerken, aynı zamanda duygusal ifadelerini güçlendirmektedir. Bu bağlamda, ekran teknolojilerinin dikkatli ve bilinçli bir şekilde kullanılması, çocukların dil gelişimi üzerinde olumlu etkiler yaratmakta ve iletişim becerilerini zenginleştirmektedir.

Extended Abstract

Nonsensical reduplications have a significant impact on children's language development, emotional expression, and creative thinking. These structures not only enrich children's vocabulary but also aid in understanding the rhythmic and melodic aspects of language. Furthermore, through these types of reduplications, children acquire the ability to express their emotional states more effectively.

Animated films serve as an important tool for the application of individuals' theoretical, emotional, and social skills. Dialogues reflect the emotional states and social interactions of characters, thereby enhancing personal empathy development. The outcomes of dialogues used in effective screenplay writing contribute to children's language development as well as their understanding of values and norms. These original, creative lines and nonsensical reduplications are crucial elements that support children's communication skills and language development.

Screen technologies support children's language development by providing rich content that enhances their vocabulary. Animated films and interactive content not only strengthen emotional resilience but also aid in the improvement of social communication skills. Therefore, the careful and intentional use of screen technologies positively impacts children's communication abilities, enriching their language skills.

Children's emotional expressions can be directly enhanced through the effective use of emphasis and intonation in communication details. Emphasis strengthens data transmission by highlighting specific words, while intonation reflects the intent and support of thoughts. These systems are observed to increase emotional intelligence as individuals develop them during social interactions. Therefore, considering these elements in the design of educational programs can help children improve their self-expression and empathy skills.

Nonsensical reduplications serve as an important linguistic tool for enhancing individuals' emotional lives. Particularly rhythmic structures like 'fu-fu' become functional symbols in expressing fundamental emotions. Such reduplications play a critical role in children's language development and the management of emotional stress. Researchers like Vygotsky (1978, s. 11-24) and Tomasello (2003, s. 2) note that these structures significantly contribute to individuals' ability to convey their emotional states.

The use of the 'fu-fu' reduplication in animated films enhances children's ability to express various emotional behaviors. For example, a character saying 'fu-fu' in a joyful moment provides a concrete example of how joy can be expressed. Such vocal expressions facilitate the internalization of emotional meanings by reducing the center of attention. Therefore, nonsensical reduplications like 'fu-fu' are important tools that help children explore their emotional worlds and communicate effectively. In addition to emotions like surprise, this reduplication can also be effectively used to express other feelings such as sadness, excitement, and curiosity. For instance, when a child encounters an unexpected surprise, they might say, 'Fu-fu! (How did this happen?)' to express their astonishment, while in moments of sadness, they could convey their emotional experience with 'Fu-fu! (I'm sorry!)'. Similarly, in an exciting situation, the expression 'Fu-fu! (I'm so excited!)' reflects the intensity of the emotion in a simple and understandable manner.

In animated films, the use of such reduplications effectively teaches children various forms of verbal expression. These verbal patterns significantly contribute to their

repertoire for expressing emotions. For instance, phrases like 'Fu-fu! (What will happen?)' reinforce the ability to explore curiosity while also developing essential skills for recognizing and expressing other emotional states. As noted by Bloom (2000, s. 132-14), nonsensical reduplications support children's communication and emotional resilience skills by enhancing both their expressive abilities and the appropriate verbal expression of emotions. Logical phrases like 'fu-fu' enable individuals to understand their emotional experiences and facilitate more effective communication in social interactions.

The research is based on various linguistic and psychological studies conducted around the world and comprehensively addresses the effects of nonsensical reduplications on developing children's perception and communication skills. The methodology of this research is based on document analysis, a qualitative research method. Document analysis involves the process of gathering information through the systematic examination of existing documents and materials. The research population was determined as 'language development in children' and 'auditory and visual communication tools', and within this framework, 'meaningless reduplications' and 'cartoons' were selected as representative samples. This method allows for an in-depth examination of the crucial role of meaningless reduplications in children's language development and the effects of language use in cartoons, enriched by existing literature. Thus, the dynamics of children's language development and the effects of communication tools are thoroughly revealed.

Kaynakça | References

- Atabey, D. (2021). Cartoons: A profound outlook within the scope of children and media. *International Journal of Research in Education and Science (IJRES)*, 7 (1), 93-111.
- Aydın, A. (2000). *Gelişim Psikolojisi*. Alfa Yayınları. 2. Basım s. 45
- Aydın, İ., Öksüz, A. ve Çelebi, A. (2021). Çocuk Kitaplarında Yansıma, İkileme ve Pekiştirme Sözcük Görünümleri. *Uluslararası Anadolu Sosyal Bilimler Dergisi*, 5 (3), 923-945. <https://doi.org/10.47525/ulasbid.939363>
- Baddeley, A. D. (1992). Working memory. *Science*, 255(5044), 556-559. <https://doi.org/10.1126/science.1736359>
- Bloom, P. (2000). *How children learn the meanings of words*. MIT Press. <https://doi.org/10.5070/L4121005039>
- Can, A. (1996). *Çocuk ve Çizgi Film* (1. Baskı). Öz Eğitim Yayınları. Konya.
- Chimitdorzhieva, G. N. (2024). Reduplication in linguistics: A systematic review of the main directions. *Philology. Theory & Practice*, 17 (11), 574-589. <https://doi.org/10.30853/phil20240574>
- Crafton, D. (1993). *Before Mickey: The Animated Film 1898-1928*. Chicago Üniversitesi Yayınları.
- Çakır, T. (2013). Çocukta Dil Gelişimi ve Kuramsal Yaklaşımlar. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7, 110-134. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/115528>
- Çürük, Y. (2016a). İkilemelerin Kapsamı. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4 (29), 426-430.
- Çürük, Y. (2016b). İkilemelerin Dilbilgisel Anlamları. *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 48, 397-411.
- Dağabakan, F. Ö. ve Dağabakan, D. (2007). *Dil ve Çocukta Dil Gelişim Kuramları*. (Erişim Tarihi 02.03.2025). <https://www.anaokullu.com/aa-belge/okul-oncesi-makale->

- dil-gelisimi.pdf
- Demirel, Ö. (2004). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme, Öğretme Sanatı*. Pegem Yayıncılık.
- Furniss, M. (2016). *A New History of Animation*. Thames & Hudson. <https://www.scribd.com/document/561740075/Furniss-new-History-animation>
- Gee, J. P. (2007). *What video games have to teach us about learning and literacy*. Palgrave Macmillan. <https://blog.ufes.br/kyriafinardi/files/2017/10/What-Video-Games-Have-to-Teach-us-About-Learning-and-Literacy-2003.-ilovepdf-compressed.pdf>
- Gönen, M. ve Arı, M. (1988). *Anaokuluna Giden Dört Beş Yaşındaki Çocuklara Resimli Kitaplarla Yapılan Eğitimin Dildeki Farklılıklarının İncelenmesi*. Doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi / Sağlık Bilimleri Enstitüsü / Çocuk Sağlığı ve Eğitimi Ana Bilim Dalı. Ankara. <https://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/5824/1951>
- Inkelas, S. (2015). *Non-Concatenative Derivation: Reduplication*. In *The Oxford Handbook of Derivational Morphology*. Oxford Üniversitesi Yayınları. https://api.pageplace.de/preview/DT0400.9780191651779_A23595397/preview-9780191651779_A23595397.pdf
- İlhan, N. (2005). Çocukların Dil Edinimi, Gelişimi ve Dile Katkıları. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13 (13), 155-160. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/844456>
- Piaget, J. (1959). *The Language and Thought of the Child*. Routledge. <https://ia802900.us.archive.org/24/items/in.ernet.dli.2015.188629/2015.188629.The-Language-And-Thought-Of-The-Child.pdf>
- Remland, M. S. ve Jones, T. S. (2025). *Emotional Expressions Beyond the Face and Conflict Intervention*. In *Body Language Communication*. Springer.
- Taş, M. (2016). *Animasyonlu Ders İçeriklerinin Matematik Derslerine Yönelik Tutumlarına Etkisi*. Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü. Konya.
- Temizkan, M. ve Atasoy, A. (2016). Söz Konusu Varlıkların Gelişimi Açısından Çizgi Filmler Üzerine Bir Değerlendirme (TRT Çocuk ve Minika Çocuk örneği). *Milli Eğitim Dergisi*, 45 (210), 577-599. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/441298>
- Temizyürek, F. (2007). Çocukta Dil Gelişim Süreci. *Hacettepe Üniversitesi Türkiye Araştırmaları (HÜTAD)*, 7 , 169-176. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/turkiyat/issue/16655/340875>
- Timur, Ç. (2008). *Anlam Yaratma Süreci İçerisinde "The Simpsons" Çizgi Dizisi*. Yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul. <https://nek.istanbul.edu.tr/ekos/TEZ/43960.pdf>
- Tokgöz, İ. (2006). *Okulöncesi Çocuklara Yönelik Kitapların Dil Gelişimi ve Anlambilimsel Açından Değerlendirilmesi*. Yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İzmir. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=-L8ilcwn9ZRRc_YMKxXW1nnode8Jh8aEXHEBvinbcFlwXLWu0Z-1qhMA58aKYf3r
- Tomasello, M. (2003). *Constructing a language: A usage-based theory of language acquisition*. Harvard Üniversitesi Yayınları. <https://www.hms.harvard.edu/cldp/pub/pdfs/Tomasellobookreview.pdf>
- Türkçe Sözlük. (2005). Yeni baskı. Ankara: TDK Yayınları.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological*

- processes*. (M. Cole, V. John-Steiner, S. Scribner, E. Souberman, Eds.). Harvard University. <https://home.fau.edu/musgrove/web/vygotsky1978.pdf>
- Wells, P. (2002). *Understanding Animation*. Routledge. Routledge. https://api.pageplace.de/preview/DT0400.9781136158735_A23813574/preview-9781136158735_A23813574.pdf
- Yapıcı, Ş. (2004). Çocukta Dil Gelişimi. *İnsan Bilimleri Dergisi*, 8 (1) s. 18. <https://www.idealonline.com.tr/IdealOnline/lookAtPublications/paperDetail.xhtml?uId=41919>
- Yetim, G. ve Sarıçam, H. (2016). Çizgi Film Programlarının Etkileri Konusunda Ailelerin Bilgileri ve Fiziksel Düzeydeki Düzeylerinin İncelenmesi. *OPUS – Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 6 (11), 341-364. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/237066>.